

Meilah Sources 2

רבינו גרשום מסכת מעילה דף יט עמוד ב

אף גבי הקדש. כל מידי דבר אכילה כ"י מזיק ליה ששפכו ולא נהנה ממנו פטור אבל דבר שאינו בר אכילה כ"י מזיק ליה ולא נהנה ממנו כגון קרע מלבוש של הקדש חייב. ואיכא דאמר כ"י יאכל פרט למזיק. שאכלו דרך הנאה פרט^א אם הוזק באכילתו פטור:

תוספות מסכת קידושין דף מג עמוד א

שלא מצינו בכל התורה כולה זה נהנה וזה מתחייב - וא"ת והא איכא מעילה שאם אמר הגזבר לשליח אכול ככר זה של הקדש והשליח לא ידע שהוא של הקדש דחייב המשלח ואמאי זה נהנה וזה מתחייב הוא וי"ל דמעילה לא מתחייב המשלח ע"י הנאת השליח אלא ע"י הגבהה דשליח דמיד דאגבהיה שליח קנייה וההיא שעתא חייב משלח אמנם מסופק היה ר"י באומר לשליח הושט ידך לכד של שמן ותהנה מן הסיכה או שב על עורות של הקדש או התחמם בגיזי עולה והשליח לא ידע דהם של הקדש דהשתא לא עשאו שליח אלא מן ההנאה אם יתחייב המשלח כדאמרינן גבי מעילה או דילמא זה נהנה וזה מתחייב לא אמרינן.

רבינו גרשום מסכת כריתות דף טז עמוד ב

אם אמרת במעילה. דין הוא שיהא חייב בה על כל אחת ואחת הואיל והחמיר במעילה שעשה בה את המאכיל כאוכל המהנה כנהנה היינו כדאמר במעילה השליח שעשה שליחותו בעל הבית מעל אף על פי דבעה"ב לא אכלו ולא נהנה חייב הוא מעילה כמו שלוחו שאכל ונהנה:

תוספות מסכת בבא מציעא דף פז עמוד ב ד"ה רעך ולא

רעך ולא של הקדש - דס"ד כי היכי דשרי רחמנא איסור גזל שאוכל משל חבירו הכי נמי הוה אמינא דשרי בשל הקדש תימה דתניא בפ' ולד חטאת (מעילה דף יג.) הפועלים לא יאכלו גרוגרות הקדש וכן פרה לא תאכל כרשיני הקדש ומפיק לה בגמרא מדכתיב לא תחסום שור בדישו דישו שלך ולא דישו של הקדש ואף אפועלים יליף ליה דה"נ לענין גמר מלאכה דמעשר לא גמרינן בפועל אלא מדיש וא"כ רעך למה לי למעוטי הקדש ועוד למאי אצטריך רעך ג' פעמים חד בכרם ושנים בקמה דחד למעוטי הקדש וחד דריש ליה לקמן (דף פח:) לשור במחובר ושלישי למאי אתא ולמאן דדריש לשור במחובר מקרא אחרינא גם השני אייתר ושם לשום דרשא אצטריך ליה.

תלמוד בבלי מסכת כריתות דף יח עמוד ב

איתיביה רבא: אכל היום אכל למחר, נהנה היום נהנה למחר, אכל היום נהנה למחר, נהנה היום אכל למחר, ואפילו מכאן ועד שלש שנים, מנין שהן מצטרפין זה עם זה? ת"ל: תמעול מעל - ריבה; ואמאי? הא כיפר עליה יום הכפורים! אמר: כי מכפר יוה"כ על איסורא, על ממונא לא מכפר. ואיבעית אימא: כי מכפר יוה"כ על כוליה שיעורא, על פלגא דשיעורא לא מכפר.

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף כ עמוד ב

דתנן: נטל אבן או קורה של הקדש - הרי זה לא מעל, נתנה לחבירו - הוא מעל וחבירו לא מעל, בנאה לתוך ביתו - הרי זה לא מעל עד שידור תחתיה שוה פרוטה, ואמר שמואל: והוא שהניחה על פי ארובה; ויתיב רבי אבהו קמיה דר' יוחנן וקאמר משמיה דשמואל, זאת אומרת: הדר בחצר חבירו שלא מדעתו - צריך להעלות לו שכר, ושתק ליה, איהו סבר: מדשתיק מודה ליה, ולא היא, אשגוחי לא אשגח ביה; כדרבה, דאמר רבה: הקדש שלא מדעת כהדיוט מדעת דמי.

תוספות מסכת כתובות דף ל עמוד ב ד"ה זר שאכל

וי"ל דשאני שוגג דתרומה משום דתשלומין דידיה כפרה ולא ממונא כדאמרינן במסכת תרומות (פ"ו מ"א) דאם רצה כהן למחול אינו יכול למחול משום דלא הוי ממון אלא כפרה ואפילו אוכל תרומת עצמו דלא גזל מידי משלם כפרה לעצמו וחומש לכהן ולכך לא שייך קים ליה בדרבה מיניה לפוטרו מכפרה אבל קרן וחומש של הקדש אינו משום כפרה אלא משלם ממון שגזל הקדש

תלמוד בבלי מסכת נדרים דף לה עמוד א

בעא מיניה רבא מרב נחמן: יש מעילה בקונמות או לא? אמר ליה, תניתוה: מקום שנוטלין עליה שכר, תיפול הנאה להקדש; למימרא כי הקדש, מה הקדש יש בו מעילה, אף קונמות יש בהן מעילה. כתנאי: קונם ככר זו הקדש, ואכלה בין הוא ובין חבירו - מעל, לפיכך יש לה פדיון, ככר זו עלי להקדש, ואכלה הוא - מעל, חבירו - לא מעל, לפיכך אין לה פדיון, דברי ר' מאיר; וחכ"א: בין כך ובין כך לא מעל, לפי שאין מעילה בקונמות.

הר"ן מסכת נדרים דף לה עמוד א

תפול הנאה להקדש למימרא כהקדש - דאי לא דמי קונמות להקדש הוה ליה למימר יול"ך הנאה לים המלח כדקתני בכל דוכתא אלא משום דבקונמות יש בהן מעילה כהקדש כיון דבהקדש עסיק תנא תפול הנאה להקדש.

רא"ש מסכת נדרים פרק ד סימן ב

תפול הנאה להקדש ותורם את תרומתו ומעשר את מעשרותיו לדעתו ומקריב עליו קיני זבין וקיני זבות וקיני יולדות חטאות ואשמות ומלמדו מדרש והלכות ואגדות ולא ילמדנו מקרא אבל מלמד הוא את בניו מקרא זן את אשתו ואת בניו אף על פי שהוא חייב במזונותיהם ולא יזמן את בהמתו בין טמאה בין טהורה:

תוספות מסכת פסחים דף כו עמוד א ד"ה שאני היכל

שאני היכל דלתוכו עשוי - פ"ה ואין הנאת צילו נאסרת שאין זה דרך הנאתו וא"ת והא לא כתיב אכילה ואפילו שלא כדרך הנאה יהא אסור וי"ל דמעילה ילפינן חטא חטא מתרומה ובתרומה כתיב אכילה והא דאסר בפ' כל הצלמים (ע"ז מח): לישב תחת אשירה משום דאשירה לצל עשויה והיא דרך הנאה ועוד דגבי ע"ז לא כתיב אכילה.

תוספות מסכת זבחים דף עא עמוד א ד"ה אפילו אחת

אבל במתני' דהכא חיישינן לתקלה דאיכא כמה ספק איסורין לפי שהם מוקדשים כגון רכב על גבי שור ובא חבירו ורכב וסמיכה על גבי ראש גדי וטלה וחלב מוקדשין ע"ג מכתו דשרי בשור הנסקל לפי שאינם דרך הנאתו ועוד דאיכא איסור מעילה דהזיד במעילה במיתה הילכך כולן ימותו

תלמוד בבלי מסכת ערכין דף כא עמוד א

הקדישו הדר בו מעלה שכר להקדש. הקדישו הדר בו, היכי מצי מקדיש לה? איש כי יקדיש ביתו קדש אמר רחמנא, מה ביתו ברשותו אף כל ברשותו! הכי קאמר: הקדישו משכיר, הדר בו מעלה שכר להקדש. הקדישו משכיר, היכי דייר ביה? במעילה קאי!

תוספות מסכת כתובות דף נט עמוד ב ד"ה שדה זו

וא"ת והא דאמר בפ' האומר משקלי עלי (ערכין כא. ושם) הקדישו משכיר הדר בו מעלה שכר להקדש ופריך היכי דייר ביה הא במעילה קאי דמשמע שבזמן השכירות יכול להקדישה וי"ל דכח שיש לשוכר אינו יכול להקדיש אלא הוא והקדש שותפין בו וימכר הבית ויקח זה דמי שכירות הבית והמותר להקדש